

17 NOWYCH PROJEKTÓW PESCO, POLSKA ZAANGAŻOWANA W LĄDOWE BEZZAŁOGOWCE

Kraje Unii Europejskiej oficjalnie dodały 17 nowych projektów do listy przedsięwzięć realizowanych w ramach stałej współpracy strukturalnej w dziedzinie obronności (PESCO). Polska weźmie udział w projekcie dotyczącym lądowych bezzałogowców, w dziewięciu innych będzie obserwatorem – wynika z informacji Defence24.pl. MON chciałoby także, żeby w przyszłości projektem PESCO był europejski czołg nowej generacji.

Chodzi o przedsięwzięcia wdrażane w Unii Europejskiej w ramach stałej współpracy strukturalnej w dziedzinie obronności (ang. Permanent Structured Cooperation, PESCO).

Ta formuła współpracy została uruchomiona w ubiegłym roku. Uczestniczy w niej 25 spośród 28 państw UE. Wyjątkami są Wielka Brytania, która opuszcza UE, Dania, która ma klauzulę wyłączającą z unijnej współpracy wojskowej, oraz Malta. Poszczególne projekty są rozwijane w mniejszych grupach. Każdy projekt ma swoje państwo wiodące.

Kraje UE w grudniu 2017 r. uzgodniły, a w marcu 2018 r. oficjalnie przyjęły pierwszą listę projektów PESCO, na której znalazło się 17 pozycji. W poniedziałek wykaz ten został zaktualizowany o 17 kolejnych przedsięwzięć.

Jeszcze w ubiegłym tygodniu polskie Ministerstwo Obrony Narodowej, zapowiadając spotkanie unijnych ministrów obrony i spraw zagranicznych, poinformowało, że wśród 17 nowych projektów PESCO jest 10, w które "zaangażowana jest Polska". W odpowiedzi na pytania Defence24.pl resort poinformował, że w przypadku jednego nowego projektu Polska będzie uczestnikiem, a dziewięciu – obserwatorem.

Nieoficjalnie Defence24.pl dowiedziało się w MON, że w dwóch, trzech przypadkach już teraz rozważane jest pełne uczestnictwo Polski w projektach PESCO, w których na razie będziemy obserwatorem. O wyborze tego statusu zdecydował bowiem dość pobieżny opis danego przedsięwzięcia i brak pewności, czy odpowiada ono polskim potrzebom.

AKTUALIZACJA: Szef MON Mariusz Błaszczak powiedział po południu w Brukseli, że pierwotnie do drugiej transzy PESCO zgłoszone były 33 projekty. Tłumaczył też, że Polska deklarowała zainteresowanie takimi przedsięwzięciami, które ostatecznie nie znalazły się na liście zaakceptowanej przez unijnych ministrów.

Czytaj też: [Bieńkowska: Wspólne projekty dawałyby oszczędności do kilkunastu miliardów euro \[SKANER Defence24\]](#)

Jak poinformowały w poniedziałek służby prasowe UE, lista nowoprzyjętych projektów PESCO

obejmuje:

1. Szkolenie załóg śmigłowców do lotów na dużej wysokości i przy wysokiej temperaturze powietrza, czyli w warunkach, które są najtrudniejsze dla tego typu maszyn (ang. Helicopter Hot and High Training, H3 Training) – państwem wiodącym jest Grecja, a uczestnikami Rumunia i Włochy (**Polska jest obserwatorem**);
2. Wspólna szkoła wywiadowcza UE (ang. Joint EU Intelligence School) – państwem wiodącym również jest Grecja, oprócz niej w projekcie uczestniczy Cypr;
3. Centra testów i ewaluacji UE (ang. EU Test and Evaluation Centres) – projekt kierowany wspólnie przez Szwecję i Francję z udziałem Hiszpanii i Słowacji (**Polska jest obserwatorem**);
4. Zintegrowany lądowy system bezzałogowy (ang. Integrated Unmanned Ground System, UGS) – projekt pod kierownictwem Estonii, w którym uczestniczą **Polska**, Belgia, Czechy, Hiszpania, Francja, Łotwa, Węgry, Holandia i Finlandia;
5. System unijnych pocisków odpalanych z lądu i zdolnych do rażenia celów poza zasięgiem wzroku (ang. EU Beyond Line Of Sight (BLOS) Land Battlefield Missile Systems) – pod przywództwem Francji i z udziałem Belgii i Cypru;
6. Zdolny do przerzutu modułowy pakiet zdolności do interwencji pod wodą (ang. Deployable Modular Underwater Intervention Capability Package, DIVEPACK) – to projekt, którym kieruje Bułgaria, a uczestnikami są także Grecja i Francja (**Polska jest obserwatorem**);
7. Europejski dron klasy MALE (ang. European Medium Altitude Long Endurance Remotely Piloted Aircraft Systems – MALE RPAS, Eurodrone) – przedsięwzięcie, którego liderem są Niemcy, a uczestnikami Czechy, Hiszpania, Francja i Włochy (**Polska jest obserwatorem**);
8. Europejski śmigłowiec uderzeniowy Tiger Mk III (ang. European Attack Helicopters TIGER Mark III) – projekt rozwijany pod kierunkiem Francji i z udziałem Niemiec oraz Hiszpanii, czyli wszystkich europejskich użytkowników śmigłowców Tiger/Tigre;
9. System zwalczania mini- i mikrodronów latających (ang. Counter Unmanned Aerial System, C-UAS) – pod kierunkiem Włoch i z udziałem Czech (**Polska jest obserwatorem**);
10. Balonowy system zwiadu i rozpoznania (ang. European High Atmosphere Airship Platform (EHAAP) – Persistent Intelligence, Surveillance and Reconnaissance (ISR) Capability) – liderem projektu są Włochy, a uczestnikiem Francja (**Polska jest obserwatorem**);
11. System dowodzenia małymi operacjami sił specjalnych (ang. One Deployable Special Operations Forces (SOF) Tactical Command and Control (C2) Command Post (CP) for Small Joint Operations (SJO)) – to przedsięwzięcie, którego liderem jest Grecja, a uczestnikiem Cypr;
12. Program rozwoju zdolności walki elektronicznej oraz zwiadu i rozpoznania (ang. Electronic Warfare Capability and Interoperability Programme for Future Joint Intelligence, Surveillance and Reconnaissance (JISR) Cooperation) pod kierunkiem Czech i z udziałem Niemiec;
13. Ostrzeganie przed bronią masowego rażenia (ang. Chemical, Biological, Radiological and Nuclear (CBRN) Surveillance as a Service, CBRN SaaS) – tu liderem jest Austria, a uczestnikami Francja, Chorwacja, Węgry i Słowenia;
14. Dzielenie się bazami i punktami zaopatrywania (ang. Co-basing) – liderem tego projektu jest Francja, a uczestnikami są Belgia, Czechy, Niemcy, Hiszpania i Holandia;
15. Element koordynacji wsparcia geo- i meteorologicznego oraz oceanograficznego (ang. Geometeorological and Oceanographic (GeoMETOC) Support Coordination Element, GMSCE) – w tym projekcie liderem są Niemcy, a uczestnikami Grecja, Francja i Rumunia (**Polska jest obserwatorem**);
16. Europejskie rozwiązanie radionawigacyjne (ang. EU Radio Navigation Solution, EURAS) – projekt kierowany przez Francję z udziałem Belgii, Niemiec, Hiszpanii i Włoch (**Polska jest obserwatorem**);
17. Europejska wojskowa sieć monitorowania przestrzeni kosmicznej (ang. European Military Space Surveillance Awareness Network, EU-SSA-N) – gdzie liderem są Włochy, a uczestnikiem Francja (**Polska jest obserwatorem**).

Czytaj też: [Rusza Europejska Inicjatywa Interwencji. Z Francją i Niemcami, ale bez Polski](#)

Z wypowiedzi przedstawicieli kierownictwa MON wynika, że Polsce zależy, by w ramach PESCO powstał projekt europejskiego czołgu nowej generacji. To przedsięwzięcie (jako jedyne) Błaszczak wymienił w cytowanej przez PAP wypowiedzi dla polskich mediów w Brukseli w poniedziałek wieczorem. W kolejnej wypowiedzi dla prasy, we wtorek po południu szef MON dodał, że liczy, iż projekt czołgu znajdzie się w przyszłości wśród projektów trzeciej transzy PESCO.

Chcemy, żeby ten program był objęty właśnie formułą PESCO. Jest to program, który rozpoczęły Niemcy z Francją. Podczas wizyty pani minister obrony narodowej Niemiec w Polsce też na ten temat rozmawialiśmy. Ze strony niemieckiej jest tu pełna otwartość. Jutro będę rozmawiał z minister obrony narodowej Republiki Francuskiej. Będę zwracał na to uwagę.

szef MON Mariusz Błaszczak

Spośród 17 "starych" projektów PESCO Polska bierze udział w ośmiu – w sześciu jest uczestnikiem, w dwóch – obserwatorem.

W żadnym projekcie PESCO (ani "starym", ani "nowym") Polska nie jest liderem.

W momencie powoływania PESCO, pod koniec 2017 r. Polska zgłosiła się do dwóch projektów. Pierwszy to ułatwienie i standaryzacja transgranicznych transportów wojska (ang. Military Mobility). Jego celem jest poprawa mobilności wojsk i sprzętu na terenie UE, a głównym zadaniem – ujednoczenie i uproszczenie procedur dla transgranicznych transportów wojskowych. Liderem projektu jest Holandia, a oprócz niej i Polski uczestniczy w nim jeszcze 21 państw.

Czytaj też: [Przerzut wojsk w Europie to wyzwanie dla NATO \[ANALIZA\]](#)

Drugim programem jest opracowanie europejskich systemów radiostacji programowalnych (ang. European Secure Software defined Radio, ESSOR), którym kierować ma Francja. To kontynuacja prac prowadzonych wcześniej pod egidą Europejskiej Agencji Obrony oraz OCCAR. Uczestniczy w nich polska spółka Radmor.

Z czasem Polska zgłosiła akces do kolejnych przedsięwzięć. Są to:

- Europejska sieć centrów logistycznych i wsparcia dla operacji (ang. Network of Logistic Hubs in Europe and Support to Operations), której państwem ramowym są Niemcy;
- Morskie bezzałogowe środki przeciwminowe, których koordynatorem jest Belgia (ang. Maritime (semi-) Autonomous Systems for Mine Countermeasures, MAS MCM);
- Nadzór i ochrona wód portowych i przybrzeżnych (ang. Harbour & Maritime Surveillance and Protection, HARMSPRO), gdzie wiodącą rolę odgrywają Włochy;
- Zespoły szybkiego reagowania na zagrożenia cybernetyczne i wzajemnej pomocy w zakresie cyberbezpieczeństwa, których inicjatorem była Litwa (ang. Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security);

- Europejskie systemy wsparcia artyleryjskiego (ang. Indirect Fire Support, EuroArtillery), gdzie państwem ramowym jest Słowacja (w tym projekcie Polska ma status obserwatora);
- Platforma wymiany informacji na temat zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa i reagowania na incydenty cybernetyczne (ang. Cyber Threats and Incident Response Information Sharing Platform), która jest inicjatywą Grecji (również w tym projekcie Polska ma status obserwatora).

Czytaj też: [Kolejne "polskie" projekty w ramach PESCO - m.in. logistyka, walka przeciwminowa, artyleria i cyberbezpieczeństwo](#)